

osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. b) — w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Wychowania, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady finansowania i rozliczania zadań, o których mowa w art. 6 ust. 1, warunki przyznawania świadczeń oraz ich wysokość.

Art. 19. Wpłaty wynagrodzeń dokonywane z Funduszu nie wchodzi do podstawy opodatkowania podatkiem od płac i odpisów na fundusze zakładowe.

Art. 20. 1. Projekt planu Funduszu opracowuje Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

2. Projekt planu Funduszu rozpatruje Rada Ministrów i przedstawia do uchwalenia Sejmowi wraz z projektem budżetu Państwa.

3. Środkami Funduszu dysponuje, zgodnie z planem Funduszu, Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, który sprawuje także nadzór nad gospodarowaniem środkami Funduszu.

4. Terenowe organy administracji państwowej stopnia wojewódzkiego przydzielają otrzymane zgodnie z planem, o którym mowa w ust. 1, środki Funduszu do dyspozycji terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego wykonujących pośrednictwo pracy.

5. Rada Ministrów przedstawia Sejmowi roczne sprawozdanie z gospodarowania środkami Funduszu wraz z rocznym sprawozdaniem z wykonania budżetu Państwa.

Art. 21. 1. Do obciążeń na rzecz Funduszu mają odpowiednio zastosowanie przepisy o zobowiązaniach podatkowych.

2. W sprawach zobowiązań z tytułu obciążeń na rzecz Funduszu, z zastrzeżeniem ust. 3, właściwy jest Minister Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

3. Kontrolę prawidłowości naliczeń i terminowości wpłat jednostek gospodarczych z tytułu obciążeń na rzecz Funduszu sprawują izby i urzędy skarbowe właściwe ze względu na siedzibę jednostki gospodarczej zobowiązanej do dokonywania wpłat na Fundusz. W razie nieprawidłowego naliczenia lub zwłoki w uiszczeniu wpłat z tytułu obciążeń, urzędy skarbowe są właściwe do ustalania obciążeń oraz odsetek za zwłokę, jak też ściągnięcia należności w drodze egzekucji administracyjnej.

Art. 22. 1. Spółdzielnie inwalidów i ich związki w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, spółdzielnie niewidomych oraz zakłady szkoleniowo-produkcyjne Polskiego Związku Głuchych przekazują kwoty obciążeń na właściwe scentralizowane fundusze ochrony pracy osób zatrudnionych w tych jednostkach i ich związkach, tworzone przez Centralny Związek Spółdzielni Inwalidów, Centralny Związek Spółdzielni Niewidomych i Polski Związek Głuchych.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może ustalać odrębne zasady obciążeń dla jednostek gospodarczych prowadzących działalność rolniczą oraz określać przeznaczenie tych środków.

Art. 23. Środki finansowe i zobowiązania Funduszu Aktywizacji Zawodowej przejmuje Państwowy Fundusz Aktywizacji Zawodowej.

Art. 24. Do wpłat z tytułu obciążeń za rok 1983, do czasu ich ostatecznego rozliczenia, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 25. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1984 r., z wyjątkiem art. 5, który stosuje się począwszy od rozliczenia wpłat z tytułu obciążeń na Fundusz Aktywizacji Zawodowej za 1983 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Szymanek*

335

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 grudnia 1983 r.

zmieniające rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej przedsiębiorstw państwowych oraz dostosowania przepisów ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych do specyfiki niektórych przedsiębiorstw i w sprawie prowadzenia rejestru przedsiębiorstw państwowych.

Na podstawie art. 3 ust. 6, art. 7 ust. 3, art. 23 ust. 4, art. 38 i 39 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1982 r. Nr 7, poz. 54, Nr 44, poz. 288 i Nr 45, poz. 289 oraz z 1983 r. Nr 71, poz. 318) oraz art. 22 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1981 r. Nr 24, poz. 122, z 1982 r. Nr 45, poz. 289 oraz z 1983 r. Nr 36, poz. 165 i Nr 39, poz. 176) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 1982 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej przedsiębiorstw państwowych oraz dostosowania przepisów ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych do specyfiki niektórych przedsiębiorstw (Dz. U. z 1982 r. Nr 22, poz. 156 i z 1983 r. Nr 40, poz. 179 i 184 oraz Nr 48, poz. 217) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo przekazuje—ustaloną w odrębnych przepisach część odpisów amortyzacyjnych od środków, trwałych oraz od wartości niematerialnych i prawnych, odprowadzanych do budżetu centralnego lub na scentralizowany rachunek amortyzacji przedsiębiorstw terenowego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, w terminie do dnia 15 każdego miesiąca za miesiąc bieżący. O pozostałą część amortyzacji zwiększa się fundusz rozwoju przedsiębiorstwa, nie później niż do końca danego miesiąca.”

2) w § 5 w ust. 3 po wyrazach: „Aktywizacji Zawodowej” skreśla się wyrazy: „z tytułu przyrostu przeciętnych wynagrodzeń obciążających koszty działalności”;

3) w § 5 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Nagrody i premie wypłacane z zysku za rok sprawozdawczy wypłaca się w roku następnym

po zatwierdzeniu urzędowo zweryfikowanego sprawozdania finansowego. Zasada ta nie dotyczy przedsiębiorstw wymienionych w rozdziale 9, dla których zasady i terminy wypłaty nagród i premii z zysku są określone w odrębnych przepisach, nagród i premii z tytułu eksportu towarów i usług oraz nagród za oszczędność surowców i materiałów.”;

4) § 7 otrzymuje brzmienie:

„§ 7. Sfinansowanie straty przedsiębiorstwa z jego funduszu rezerwowego następuje pod datą zatwierdzenia urzędowo zweryfikowanego sprawozdania finansowego za ubiegły rok do wysokości kwoty straty lub do wysokości posiadanego przez przedsiębiorstwo funduszu rezerwowego, jeżeli fundusz ten jest niższy od tej straty.”;

5) po § 11 dodaje się § 11a, 11b, 11c, 11d i 11e w brzmieniu:

„§ 11a. 1. W wyjątkowych wypadkach, gdy inwestycja przedsiębiorstwa, którego organem założycielskim jest naczelny lub centralny organ administracji państwowej albo Narodowy Bank Polski, zostanie uznana przez Radę Ministrów za niezbędną dla gospodarki narodowej, a przedsiębiorstwo lub właściwy organ założycielski nie dysponuje wystarczającymi środkami funduszu rozwoju lub scentralizowanego funduszu rozwoju na jej sfinansowanie oraz gdy przedsiębiorstwo nie uzyskało na ten cel wystarczającego kredytu bankowego, może być udzielona dotacja budżetowa, o której mowa w art. 23 ust. 4 ustawy.

2. Dotacje budżetowe mogą być przeznaczone na finansowanie inwestycji przedsiębiorstw, o których mowa w § 21 i 31, oraz innych inwestycji zgodnych z kierunkami restrukturyzacji gospodarki narodowej.

3. Dotacja budżetowa jest udzielana jedynie w razie pełnego wykorzystania możliwości sfinansowania inwestycji z funduszu rozwoju, przy czym, przy ocenie możliwości sfinansowania uwzględnia się zarówno możliwości tworzenia, jak i wydatkowania środków tego funduszu.

4. Wysokość dotacji budżetowej jest określona corocznie w ustawie budżetowej.

5. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Ministrem Finansów dla przedsiębiorstw, dla których organem założycielskim jest naczelny lub centralny organ administracji państwowej albo Narodowy Bank Polski:

1) określa szczegółowe kryteria oraz tryb i terminy kwalifikowania inwestycji przedsiębiorstw do inwestycji, na których finansowanie może być przyznana dotacja budżetowa,

2) sporządza projekt wykazu inwestycji przedsiębiorstw zakwalifikowanych do finansowania z udziałem dotacji budżetowych oraz przedstawia ten projekt Radzie Ministrów w terminie do dnia 30 sierpnia roku poprzedzającego rok,

w którym ma nastąpić rozpoczęcie inwestycji wymienionej w projekcie wykazu; w projekcie wykazu określa się wartość kosztorysową, terminy realizacji i planowane efekty gospodarcze lub inne efekty inwestycji oraz proponowane kwoty dotacji budżetowej na finansowanie tych inwestycji w poszczególnych latach ich realizacji.

6. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do inwestycji przedsiębiorstw, których organem założycielskim jest terenowy organ administracji państwowej, z tym że uprawnienia Rady Ministrów przysługują wojewodzie, a wysokość dotacji określa rada narodowa.

7. Właściwe terenowe organy administracji państwowej stópnia wojewódzkiego określają kryteria oraz terminy kwalifikowania inwestycji przedsiębiorstw, dla których organem założycielskim są terenowe organy administracji państwowej, do inwestycji, na których finansowanie może być przyznana dotacja z budżetu terenowego.

§ 11b. Dotacja budżetowa otrzymana przez przedsiębiorstwo na finansowanie inwestycji może być wykorzystana wyłącznie na finansowanie inwestycji, które są określone w decyzji przyznającej tę dotację.

§ 11c. 1. Środki pozostające na rachunku finansowania inwestycji, po zakończeniu inwestycji przedsiębiorstwa finansowanej z udziałem dotacji budżetowej i po uregulowaniu zobowiązań finansowych związanych z realizacją tej inwestycji oraz z zastrzeżeniem przepisów § 11d, są przekazywane:

1) przez przedsiębiorstwa, których organem założycielskim jest naczelny lub centralny organ administracji państwowej albo Narodowy Bank Polski — na dochód budżetu centralnego,

2) przez przedsiębiorstwa, których organem założycielskim jest terenowy organ administracji państwowej — na wojewódzki rachunek bankowy rezerwy środków budżetowych przeznaczonych na finansowanie inwestycji — w terminie trzech miesięcy od daty końcowego rozliczenia inwestycji.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do środków pozostających na rachunku finansowania inwestycji centralnej, finansowanej z udziałem dotacji budżetowej, z tym że podlegają one przekazaniu na dochód budżetu centralnego.

§ 11d. 1. Jeżeli zakończona inwestycja była finansowana z dotacji budżetowej i ze środków pozabudżetowych, w tym z funduszy celowych i społecznych, przy dokonywaniu rozliczeń na pokrycie wypłat przeznaczają się w pierwszej kolejności środki pozabudżetowe.

2. Jeżeli środki pozostające na rachunku finansowania inwestycji pochodzą z funduszy celowych lub społecznych, po za-

kończeniu i rozliczeniu inwestycji, na którą zostały przyznane, podlegają zwrotowi na rachunki środków właściwych funduszy.

3. Jeżeli środki pozostające na rachunku finansowania inwestycji pochodzą z udziałów otrzymywanych od współinwestorów na finansowanie inwestycji wspólnej, po jej zakończeniu są one zwracane współinwestorom proporcjonalnie do wysokości wniesionych przez nich udziałów. Współinwestorzy mogą uzgodnić inne zasady podziału pozostałości środków.

§ 11e. Dotacje budżetowe na finansowanie inwestycji podejmowanych na podstawie decyzji terenowych organów administracji państwowej mogą być przyznawane w ramach środków przewidzianych na ten cel w budżecie właściwej rady narodowej po uprzednim wykorzystaniu środków gromadzonych na scentralizowanym rachunku amortyzacji, o którym mowa w art. 41 ust. 1 pkt 2 ustawy, oraz z uwzględnieniem przepisów § 42a.”;

6) § 13 otrzymuje brzmienie:

„§ 13. 1. Do kosztów wykonania prac badawczo-rozwojowych zalicza się również koszty zaprojektowania, budowy i montażu specjalnej aparatury albo urządzeń związanych z wykonywaniem określonej pracy badawczej, także w razie gdy aparatura i urządzenia te odpowiadają kryteriom ustalonym dla środków trwałych.

2. Do kosztów wykonania prac badawczo-rozwojowych zalicza się również koszty nabycia przedmiotów majątkowych, o których mowa w ust. 1, a odpowiadających kryteriom ustalonym dla środków trwałych, jeżeli urządzenia te mają ulec zużyciu w toku wykonywania tych prac.”;

7) w § 14 w ust. 2 na końcu dodaje się zdania: „W razie przeznaczenia tych składników majątkowych na własne potrzeby przedsiębiorstwa, ich równowartość podlega zwrotowi na fundusz postępu techniczno-ekonomicznego z odpowiednich funduszy przedsiębiorstwa. W zakresie składników majątkowych, odpowiadających kryteriom ustalonym dla środków trwałych, zwrot ten następuje z funduszu rozwoju przedsiębiorstwa.”;

8) po § 14 dodaje się § 14a w brzmieniu:

„§ 14a. Wpłaty przedsiębiorstw na fundusz efektów wdrożeniowych jednostek badawczych są dokonywane ze środków funduszu postępu techniczno-ekonomicznego. Przedsiębiorstwa nie tworzące funduszu postępu techniczno-ekonomicznego dokonują tych wpłat w ciężar kosztów.”;

9) § 20 otrzymuje brzmienie:

„§ 20. 1. Przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe”, przedsiębiorstwo „Polskie Linie Lotnicze LOT” oraz przedsiębiorstwa żeglugi morskiej, tworzą, a przedsiębiorstwa rybołówstwa dalekomorskiego mogą tworzyć fundusz remontowy z odpisów obciążających koszty działalności. Wysokość tych

odpisów określają właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Fundusz remontowy jest przeznaczony na finansowanie remontów środków trwałych służących działalności eksploatacyjnej. W przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” fundusz ten jest przeznaczony na finansowanie remontów środków trwałych, a w przedsiębiorstwie „Polskie Linie Lotnicze LOT” — na finansowanie remontów statków powietrznych.”;

10) w § 21 po wyrazach: „elektryfikacji linii kolejowych” stawia się przecinek i dodaje się wyrazy: „a także na budowie i modernizacji zaplecza obsługowo-naprawczego.”;

11) w § 22 w ust. 1 skreśla się wyrazy: „Polskie Linie Lotnicze LOT”;

12) po § 22 dodaje się § 22a w brzmieniu:

„§ 22a. 1. Przedsiębiorstwo „Polskie Linie Lotnicze LOT” tworzy fundusz ryzyka handlowego:

1) z odpisów obciążających koszty działalności w granicach normy procentowej ustalonej w stosunku do wartości sprzedaży ogółem,

2) z dodatnich różnic kursowych.

2. Normę procentową, o której mowa w ust. 1 pkt 1, w latach 1984 i 1985 ustala Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Finansów, a następnie norma ta jest ustalana na okresy pięcioletnie w narodowym planie społeczno-gospodarczym.

3. Fundusz ryzyka handlowego jest przeznaczony na pokrycie:

1) kar nałożonych przez Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Lotniczych IATA i inne jednostki zagraniczne,

2) strat z tytułu:

a) odszkodowań w obrocie zagranicznym nie pokrytych przez ubezpieczenie,

b) utraty należności zagranicznych,

c) ujemnych różnic kursowych,

d) strat wynikłych na skutek zmian koniunkturalnych na rynkach zagranicznych,

e) deprecjacji lub złomowania nieprzydatnych części zamiennych lotniczych w związku z zaniechaniem eksploatacji określonych typów sprzętu lotniczego, po potrąceniu uzyskanych z tego tytułu przychodów.

4. Jeżeli stan funduszu ryzyka handlowego przekracza 2% wartości sprzedaży ogółem w roku sprawozdawczym, przedsiębiorstwo „Polskie Linie Lotnicze LOT” zaniecha dokonywania dalszych odpisów.

5. Nie wykorzystane środki funduszu ryzyka handlowego na koniec roku przechodzą na rok następny.”;

13) po § 24a dodaje się § 24b w brzmieniu:

„§ 24b. 1. Przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej tworzą fundusz wspól-

nej działalności z odpisów obciążających koszty działalności według normy ustalonej przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Fundusz wspólnej działalności jest przeznaczony na finansowanie szkół przykładowych i wspólnych ośrodków szkolenia, kosztów utrzymania zaplecza eksploatacyjnego, kosztów utrzymania hoteli dla kierowców oraz kosztów eksploatacji wspólnych systemów informatycznych i centralnej koordynacji przewozów.
3. Dysponentem funduszu wspólnej działalności jest Minister Komunikacji. Minister Komunikacji może upoważnić do rozporządzania tym funduszem innych dysponentów.”;

14) w § 26 w ust. 2 wyrazy: „inne fundusze tworzone z zysku do podziału” zastępuje się wyrazami: „fundusz rozwoju”;

15) w § 29 w ust. 1 po wyrazach: „W przedsiębiorstwach” skreśla się wyraz „przemysłowych”, a po wyrazach: „tymczasowo aresztowani” dodaje się wyrazy: „oraz umieszczeni w ośrodkach przystosowania społecznego”;

16) w § 30 w ust. 1 po wyrazach: „Ministrem Finansów” dodaje się zdanie: „Amortyzację maszyn górniczych objętych scentralizowaną gospodarką przeznaczają się w całości na scentralizowany fundusz rozwoju górnictwa węglowego.”;

17) § 31 otrzymuje brzmienie:

„§ 31. Inwestycje przedsiębiorstw podległych Ministrom Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych, jak również inwestycje przedsiębiorstw mających status przedsiębiorstwa przemysłu obronnego, związane z realizacją przez te przedsiębiorstwa zadań w zakresie obronności kraju, oraz inwestycje podejmowane w związku z działalnością w dziedzinie przewidzianej w akcie o utworzeniu przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, polegającą na świadczeniu usług komunalnych lub kulturalnych albo na sprawowaniu zarządu nad uzdrowiskami, i przedsiębiorstw użyteczności publicznej resortu zdrowia i opieki społecznej, a nie zaliczone do inwestycji centralnych, mogą być finansowane częściowo lub w całości z dotacji budżetowej. Wysokość dotacji budżetowej na ten cel jest określana corocznie w ustawie budżetowej lub w budżecie właściwej rady narodowej.”;

18) § 32 otrzymuje brzmienie:

„§ 32. 1. Przedsiębiorstwa przemysłu wydobywczego podległe Ministrowi Przemysłu Chemicznego i Lekkiego mogą tworzyć z odpisów obciążających koszty działalności fundusz utrzymania zdolności produkcyjnej i likwidacji kopalń oraz rekultywacji terenów poeksploatacyjnych.

2. Fundusz utrzymania zdolności produkcyjnej i likwidacji kopalń oraz rekultywacji terenów poeksploatacyjnych jest przeznaczony na finansowanie robót udostępniających złoża do zachowania niezbędnej zdolności eksploatacyjnej oraz kosztów likwi-

dacji kopalń lub ich zabezpieczenia, a także na sfinansowanie przedsięwzięć mających na celu zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych oraz hałd. Środki funduszu przeznacza się na finansowanie przedsięwzięć pozainwestycyjnych.”;

18a) w § 38:

a) w ust. 1 po wyrazach: „Ministrowi Finansów” dodaje się wyrazy: „oraz Narodowemu Bankowi Polskiemu”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Finansów oraz Prezes Narodowego Banku Polskiego określają część zysku przeznaczoną na fundusz rozwoju i część zysku przeznaczoną na fundusz załogi w przedsiębiorstwach im podległych.”;

19) § 41 otrzymuje brzmienie:

„§ 41. 1. Państwowe przedsiębiorstwa rynkowego handlu wewnętrznego, okręgowe przedsiębiorstwa zaopatrzenia weterynaryjno-zootechnicznego „Centrowet”, przedsiębiorstwa handlu artykułami technicznymi „Elmet” i Przedsiębiorstwo Obrótu Maszynami i Surowcami „Bomis” w stosunku do punktów sprzedaży detalicznej, przedsiębiorstwa handlu sprzętem rolniczym „Agroma” oraz Wojskowa Centrala Handlowa tworzą fundusz na przeceny towarów i ryzyko handlowe:

- 1) z dodatnich różnic cen, powstałych na skutek przeszacowania zapasów towarów w wyniku zmian cen nie podlegających rozliczeniu z budżetem,
- 2) z bonifikat otrzymywanych od dostawców:
  - a) z tytułu ryzyka handlowego,
  - b) na pokrycie kosztów reklamacji nabywców,
  - c) na pokrycie kosztów napraw gwarancyjnych,
  - d) na metkowanie towarów,
- 3) z należności płaconych przez dostawców z tytułu kar umownych za dostarczenie towarów niższej jakości od określonej w obowiązujących przepisach lub warunkach umowy,
- 4) z innych źródeł określonych przez Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług w porozumieniu z Ministrem Finansów.

2. Fundusz na przeceny towarów i ryzyko handlowe przeznacza się na pokrycie:

- 1) skutków dokonywanych przecen i kosztów związanych z przeceną nadmiernych zapasów towarów lub innych towarów nie znajdujących nabywców,
- 2) ujemnych różnic cen powstałych na skutek przeszacowania zapasów towarów nie podlegających rozliczeniu z budżetem,
- 3) wydatków na aktywizację sprzedaży, z wyłączeniem kosztów reklamy,
- 4) bonifikowanej sprzedaży dla Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej,
- 5) kosztów napraw gwarancyjnych, reklamacji nabywców oraz kosztów metkowania,

- 6) kosztów związanych z określeniem jakości towarów i ich przeklasyfikowaniem,
- 7) różnic cen towarów na skutek ich przeklasyfikowania, jeżeli przeklasyfikowanie to okazało się niedostateczne i zaszła potrzeba dalszej obniżki cen, a odbiorca nie ma już możliwości wniesienia dodatkowych reklamacji,
- 8) kosztów napraw i kosztów przeceny towarów uszkodzonych, pochodzących z reklamacji nabywców, lub innych towarów, w stosunku do których nie stwierdzono winy przedsiębiorstwa.”;
- 20) po § 42 dodaje się § 42a w brzmieniu:
- „§ 42a. Łączna kwota dotacji dla przedsiębiorstw drobnej wytwórczości, których organem założycielskim jest terenowy organ administracji państwowej, ze scentralizowanego rachunku amortyzacji, o którym mowa w art. 41 ust. 1 i 2 ustawy, nie może być niższa od kwoty odpisów amortyzacyjnych odprowadzonych przez nie na ten rachunek.”;
- 21) w § 67 po wyrazach: „niematerialnych i prawnych” dodaje się wyraz „pozostająca”;
- 22) w § 70 w ust. 3 po wyrazach: „niematerialnych i prawnych” wyraz „Zarządu” zastępuje się wyrazami: „pozostających w Zarządzie”;
- 23) w § 73:
- a) w ust. 4 w pkt 1 po przecinku dodaje się wyrazy: „w tym koszty z tytułu opóźnienia i przyspieszenia załadunku lub wyładunku towaru ze statku, określone w umowach o przewóz”;
- b) w ust. 5 po wyrazach: „kosztów obsługi technicznej” dodaje się wyrazy: „oraz ryzyka związanego z wyborem kontrahenta zagranicznego”;
- 24) w § 75 w ust. 1 po wyrazach: „przedsiębiorstw handlu zagranicznego” stawia się przecinek i dodaje wyrazy: „ryzyka związanego z wyborem kontrahenta zagranicznego oraz innych rodzajów ryzyka określonych w umowach”;
- 25) po § 78 dodaje się § 78a w brzmieniu:
- „§ 78a. Minister Handlu Zagranicznego może uzależnić wielkości funduszu załóg, tworzonego z zysku do podziału i przeznaczonego na wypłatę nagród indywidualnych i premii, od dynamiki eksportu, zwłaszcza do II obszaru płatniczego, i jego efektywności oraz wykonania zobowiązań eksportowych i importowych wynikających z umów międzypaństwowych.”;
- 26) po rozdziale 11 dodaje się rozdział 11a w brzmieniu:

„Rozdział 11a

Gospodarka finansowa zrzeczeń przedsiębiorstw państwowych.

- § 78b. 1. Wydatki związane z utrzymaniem zrzeczenia są pokrywane z wpłat zrzeczonych przedsiębiorstw, z własnych dochodów zrzeczenia oraz z udziału zrzeczenia w zysku do podziału zakładów samodzielnie bilansujących, o których mowa w § 78e ust. 3.
2. Podstawę finansowania działalności zrzeczenia stanowi preliminarz zatwierdzony

przez radę zrzeczenia. Preliminarz ten nie obejmuje działalności gospodarczej, o której mowa w § 78e ust. 2. W zakresie działalności gospodarczej, o której mowa w § 78e ust. 3, preliminarz obejmuje jedynie udział zrzeczenia w zysku do podziału zakładu samodzielnie bilansującego.

3. Wysokość wpłat zrzeczonych przedsiębiorstw na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem zrzeczenia określa corocznie rada zrzeczenia. Wpłaty na utrzymanie zrzeczenia nie wykorzystane do końca roku przechodzą na rok następny, chyba że rada zrzeczenia postanowi inaczej.
4. Z wpłat, o których mowa w ust. 1, są pokrywane koszty osobowe i rzeczowe, przyrost zapasów oraz nadwyżka strat nad zyskami nadzwyczajnymi, która jednak nie może być objęta preliminarzem. Koszty osobowe obejmują również wynagrodzenia dotyczące własnych pracowników zrzeczenia biorących udział w realizacji przedsięwzięć wspólnych, o których mowa w § 78d.
- § 78c. Zasady ustalania i dokonywania przez zrzeczenia wydatków z tytułu wynagrodzeń oraz obciążania na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej określają odrębne przepisy.

- § 78d. 1. Jeżeli zrzeczenie na podstawie decyzji rady zrzeczenia, podjętej z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 25 września 1981 r. o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (Dz. U. Nr 24, poz. 123), realizuje przedsięwzięcia wspólne dla zrzeczonych przedsiębiorstw, poszczególne przedsięwzięcia są finansowane ze środków przekazywanych przez zrzeczone przedsiębiorstwa z odpowiednich funduszy lub z ich środków obrotowych zgodnie z art. 32 ustawy. Wysokość wpłat przedsiębiorstw oraz sposób rozliczenia przekazanych środków i preliminarz przedsięwzięcia zatwierdza rada zrzeczenia.
2. Jeżeli wspólne przedsięwzięcie polega na realizacji inwestycji na potrzeby zrzeczenia lub wspólne potrzeby zrzeczonych przedsiębiorstw, przedsiębiorstwa przekazują środki na sfinansowanie poszczególnych inwestycji ze swego funduszu rozwoju.
3. Jeżeli wspólne przedsięwzięcie polega na realizowaniu prac badawczo-rozwojowych, prac dotyczących normalizacji albo nabywaniu licencji lub patentów, zainteresowane przedsiębiorstwa przekazują środki na finansowanie tego przedsięwzięcia z ich funduszy postępu techniczno-ekonomicznego. Przedsiębiorstwa, które nie tworzą funduszu postępu techniczno-ekonomicznego, przekazują środki obrotowe, obciążając nimi koszty swej działalności eksploatacyjnej lub fundusz rozwoju.
4. Jeżeli wspólne przedsięwzięcie polega na prowadzeniu szkół i internatów na potrzeby zrzeczonych przedsiębiorstw, zakres i tryb finansowania ze środków przekazy-

wanych przez zrzeszone przedsiębiorstwa z odpowiednich funduszy lub ich środków obrotowych określają przepisy o finansowaniu szkół zawodowych przyzakładowych.

5. W razie podejmowania przez zrzeszenia wspólnych przedsięwzięć nie wymienionych w ust. 2 i 3 (np. wspólnych akcji reklamowych, udziału w wystawach lub giełdach, prac studialnych, akcji szkoleniowej lub wypoczynkowej, wspólnego zakupu surowców lub materiałów, opracowywania programów rozwoju), wówczas:

1) gdy na określone cele przedsiębiorstwa tworzą na podstawie art. 7 ust. 2 lub 3 ustawy fundusz specjalny z zysku lub w ciężar kosztów swej działalności, mogą one na wspólne przedsięwzięcia zmierzające do osiągnięcia analogicznych celów przekazywać zrzeszeniu środki wyłącznie z tego funduszu specjalnego,

2) przedsiębiorstwa przekazujące zrzeszeniu na sfinansowanie wspólnych przedsięwzięć środki obrotowe dokonują odpowiednich odpisów w ciężar kosztów.

6. Ze środków, o których mowa w ust. 1—5, nie mogą być przez zrzeszenie tworzone fundusze scentralizowane, z wyjątkiem funduszy tworzonych na podstawie odrębnych przepisów.

7. Środki, o których mowa w ust. 1—5, są gromadzone na odrębnych rachunkach bankowych.

1) środki przeznaczone na cele inwestycyjne (ust. 2) — na rachunku środków inwestycyjnych,

2) środki przeznaczone na cele nieinwestycyjne — na rachunku środków specjalnych.

§ 78e. 1. Jeżeli zrzeszenie prowadzi na rzecz zrzeszonych przedsiębiorstw lub w ich imieniu odpłatną działalność gospodarczą o charakterze ciągłym, której wyodrębnienie jest organizacyjnie i ekonomicznie uzasadnione, to dla prowadzenia tej działalności tworzy się zakłady samodzielnie bilansujące.

2. Zakłady samodzielnie bilansujące, o których mowa w ust. 1, są wyposażane z wkładów majątkowych, wnoszonych przez zrzeszone przedsiębiorstwa z ich funduszu rozwoju, lub z wnoszonych przez te przedsiębiorstwa tytułem udziału w mieniu zakładu samodzielnie bilansującego środków trwałych lub obrotowych będących w ich dyspozycji. W umowie o utworzeniu zakładu samodzielnie bilansującego należy ustalić udział przedsiębiorstw zrzeszonych w wyniku finansowym tego zakładu.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy zakładów samodzielnie bilansujących, których utworzenie nie wymaga wniesienia wkładów majątkowych przez zrzeszone przedsiębiorstwa. Zysk do podziału takich zakładów, po do-

konaniu odpisów na fundusz rezerwowy oraz z tytułu obciążeń na rzecz Państwowego Funduszu Aktywizacji Zawodowej, podlega podziałowi między zakład samodzielnie bilansujący i zrzeszenie w sposób określony przez radę zrzeszenia.

4. Do zakładów samodzielnie bilansujących stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przedsiębiorstw państwowych.”;

27) § 79 otrzymuje brzmienie:

„§ 79. Jeżeli na koniec dwóch kolejnych lat występuje niedobór funduszu wymienionego w § 17, 20, 22, 22a, 24, 24b, 32, 35, 41, 57, 59, 60, 61, 75 i 77, niedobór ten zalicza się na koniec drugiego roku do strat nadzwyczajnych przedsiębiorstwa.”;

28) § 80—82a otrzymują brzmienie:

„§ 80. Do wypłat nagród i premii z zysku osiągniętego w 1983 r. nie ma zastosowania przepis § 5 ust. 5. Wypłaty tych nagród i premii mogą być dokonywane przed weryfikacją bilansu za 1983 r.

§ 81. 1. Inwestycje przedsiębiorstw, na które zostały przyznane dotacje budżetowe przed dniem 1 stycznia 1984 r., są finansowane do czasu zakończenia realizacji tych inwestycji zgodnie z zasadami określonymi w decyzjach o ich przyznaniu.

2. Inwestycje przedsiębiorstw, o których mowa w § 21 i 31, rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 1985 r., mogą być finansowane z udziałem dotacji budżetowych przyznawanych w dotychczasowym trybie do czasu zakończenia realizacji, z uwzględnieniem przepisu § 11a ust. 3.

§ 82. 1. Zrzeszenia, których umowy o utworzeniu zrzeszenia lub statuty zawierają ustalenia niezgodne z przepisami § 78b — 78e, dostosują umowy i statuty do zasad określonych w rozporządzeniu w terminie do dnia 15 kwietnia 1984 r., przedstawiając je do zatwierdzenia właściwym organom założycielskim.

2. Fundusze zrzeszeń nie wymienione w art. 33 ust. 2 ustawy, z wyjątkiem funduszy tworzonych na podstawie odrębnych przepisów, podlegają likwidacji z dniem 1 stycznia 1984 r.

3. Zrzeszenia dokonują rozliczenia należności i spłacą zobowiązania dotyczące funduszy, o których mowa w ust. 2, do dnia 31 marca 1984 r. według stanu tych funduszy na dzień 1 stycznia 1984 r. Pozostałość środków tych funduszy podlega przekazaniu na rachunek rozliczeniowy zrzeszenia. Środki te mogą być przeznaczone na sfinansowanie kosztów utrzymania zrzeszenia w 1984 r.”

§ 2. W § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 1981 r. w sprawie prowadzenia rejestru przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 1981 r. Nr 31, poz. 171 i z 1983 r. Nr 9 poz. 47) dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) nazwy i siedziby samodzielnie bilansujących zakładów zrzeszenia oraz przedmiot działalności gospodarczej tych zakładów”.

§ 3. Minister Finansów ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 1982 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej przedsiębiorstw państwowych oraz dostosowania przepisów ustawy o gospodarce finansowej przedsiębiorstw państwowych do specyfiki niektórych

przedsiębiorstw, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów, ustępów i punktów.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1984 r., a w przedsiębiorstwach dokonujących rozliczeń za rok gospodarczy — z dniem 1 lipca 1984 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. Z. Messner

336

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 grudnia 1983 r.

w sprawie rodzajów kosztów i strat uznanych za nieuzasadnione przy opodatkowaniu podatkiem dochodowym jednostek gospodarki uspołecznionej.

Na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1982 r. Nr 7, poz. 55 i Nr 45, poz. 289 oraz z 1983 r. Nr 71, poz. 318) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa rodzaje kosztów i strat uznanych za nieuzasadnione, o które podwyższa się podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym jednostek gospodarczych określonych w art. 1 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1982 r. Nr 7, poz. 55 i Nr 45, poz. 289 oraz z 1983 r. Nr 71, poz. 318).

§ 2. Za koszty nieuzasadnione uznaje się:

- 1) 50% kosztów poniesionych w związku z usunięciem ujawnionych przez odbiorców wad wyrobów, usług, robót i obiektów budowlanych, w tym także kosztów poniesionych w ramach udzielonych gwarancji,
- 2) wydatki reprezentacyjne w wysokości wyższej niż 110% tych wydatków poniesionych w roku poprzednim,
- 3) kwotę rocznego narzutu obciążającego koszty działalności na utrzymanie zrzeszeń przedsiębiorstw i związków spółdzielczych nie będących centralnymi związkami w wysokości wyższej niż 110% kosztów narzutu poniesionych w roku poprzednim; nie dotyczy to narzutu z tytułu przystąpienia w danym roku do kolejnego zrzeszenia.

§ 3. Za straty nieuzasadnione uznaje się:

- 1) straty związane z likwidacją szkód pożarowych spowodowanych pożarami powstałymi w wyniku naruszenia przepisów o ochronie przeciwpożarowej, stwierdzonego przez właściwe organy,
- 2) kary umowne oraz inne kary i odszkodowania z tytułu:
  - a) obniżonej jakości dostaw, robót i usług,

- b) przetrzymania i zniszczenia obcego taboru oraz urządzeń ładunkowych,
- c) nieprzestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska,
- d) niewykonania nakazów właściwych organów nadzoru i kontroli, dotyczących uchybień w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 3) przedawnione wierzytelności pieniężne jednostek gospodarki uspołecznionej z tytułu należności wynikających ze stosunków cywilnoprawnych,
- 4) równowartość nieodpłatnie przekazanych środków obrotowych, z wyjątkiem środków przekazanych na rzecz stowarzyszeń wyższej użyteczności, szkół, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz na rzecz ofiar klęsk żywiołowych,
- 5) straty na sprzedaży wyrobów i robót, budowlano-montażowych dokonywanej po cenach umownych i regulowanych na rzecz własnych inwestycji, działalności socjalnej lub działalności finansowanej z innych funduszy specjalnych,
- 6) odsetki od kredytów przeterminowanych.

§ 4. Minister Finansów określa zasady klasyfikacji i ewidencji księgowej kosztów i strat, o których mowa w § 2 i 3.

§ 5. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 listopada 1982 r. w sprawie kosztów i strat uznanych za nieuzasadnione przy opodatkowaniu podatkiem dochodowym jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. Nr 38, poz. 253).

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1984 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. Z. Messner

337

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 27 grudnia 1983 r.

w sprawie ulg w podatku dochodowym.

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1982 r. Nr 7, poz. 55 i Nr 45, poz. 289 oraz z 1983 r. Nr 71, poz. 318) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa zakres i zasady udzielania jednostkom gospodarczym ulg w podatku dochodowym.

2. Przez jednostki gospodarcze rozumie się przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie i ich związki oraz organizacje polityczne, społeczne i zawodowe, określone w art. 1 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki uspołecznionej (Dz. U. z 1982 r. Nr 7, poz. 55 i Nr 45, poz. 289 oraz z 1983 r. Nr 71, poz. 318).